

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Nowa Karczma na 2014 r. – 2016 r.

I. Wstęp

Rodzina jest najważniejszym środowiskiem w życiu człowieka, kształtującym osobowość, system wartości, poglądy i styl życia. Wzajemne relacje pomiędzy członkami rodziny odgrywają ważną rolę w prawidłowym jej funkcjonowaniu. W przypadku dezorganizacji życia rodziny nie jest ona w stanie realizować podstawowych zadań. Role wewnątrz rodzinne ulegają zaburzeniom a zachowania poszczególnych członków rodziny stają się sprzeczne z normami prawnymi i moralnymi.

Przemoc domowa może być zarówno skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Sprawcy przemocy są bezwzględni wobec swoich ofiar, stosują groźby i demonstracje siły. Ofiary są na ogół bierne, bezsilne, często z poczuciem winy i przypisywaniem sobie odpowiedzialności za agresję sprawców.

Wokół przemocy narosło wiele mitów. Jednym z nich jest przekonanie, że zjawisko to występuje bardzo rzadko i to w patologicznych środowiskach. Tymczasem dane statystyczne mówią co innego. Przemoc ze strony najbliższej osoby jest doświadczeniem traumatycznym, okaleczającym psychikę. Przemoc w rodzinie przybiera różne formy: od przemocy fizycznej przez przemoc psychiczną i seksualną, po przemoc ekonomiczną. Ofiary przemocy to osoby fizycznie i psychicznie zależne w jakiś sposób od sprawcy.

Na podstawie Raportu z badań opinii publicznej dotyczących zjawiska agresji wśród mieszkańców gminy Nowa Karczma, przeprowadzonych w 2011 i powtórzonych w 2013 r. stwierdza się, że zjawisko przemocy domowej niestety narasta.

Uzyskane wyniki badań pokazują, że zjawisko agresji jest bez wątpienia zauważalne wśród badanej populacji. Badania wskazują, iż przemoc domowa dotyka ponad 15% ogółu dorosłych mieszkańców. Zważywszy na bardzo delikatny i niezwykle emocjonalną tematykę, można założyć, iż procent ten jest większy. Podkreślić należy, że zjawisko przemocy domowej w dużym stopniu związane jest z alkoholem. Jako formy stosowanej przemocy najczęściej wskazywano wyzwiska, krzyk, rzadziej agresję fizyczną.

Ważnym aspektem uchwyconym w badaniu jest przemoc wobec młodzieży. Część badanej młodzieży gimnazjalnej wskazuje, że przynajmniej raz zdarzyło się stosowanie wobec niej form przemocy fizycznej (bicie pasem, szarpanie, klapsy, kopanie i inne) przez matkę lub ojca. Uznać należy, że przemocy domowej doświadcza ok. 20% młodzieży. Przemoc wobec dzieci nie była przedmiotem badań, można jednak założyć procent ten jest taki sam a może i większy.

W 2013 r. do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 18 Niebieskich Kart. Do podejmowania dalszych działań przez Zespół Interdyscyplinarny bądź grupy robocze zakwalifikowano 14 spraw. Zapewne jest wiele osób, które doświadczając przemocy nie wiedzą gdzie szukać pomocy i ukrywają to zjawisko.

W celu efektywnego przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zmierzającego do zmniejszenia skali przemocy oraz pogłębiania społecznej świadomości tworzy się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Gminy Nowa Karczma na lata 2014 – 2016.

II. Cele programu

Celem Programu jest:

1. Wsparcie rodzin, w których stosowana jest przemoc.
2. Podniesienie świadomości mieszkańców w zakresie przemocy w rodzinie.
3. Zacieśnienie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Cele ogólne będą realizowane przez:

- 1) budowanie lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy,
- 2) podnoszenie kompetencji służb i instytucji w zakresie przemocy w rodzinie,
- 3) udzielanie pomocy ofiarom przemocy w rodzinie,
- 4) oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie.

III. Założenia Programu

Realizacja celów Programu zakłada:

- 1) uwrażliwienie społeczności lokalnej na problem przemocy w rodzinie,
- 2) promowanie modelu rodziny wolnego od przemocy,
- 3) edukację dzieci, młodzieży i dorosłych w zakresie przemocy w rodzinie,
- 4) działania interdyscyplinarne w zakresie przeciwdziałania przemocy.

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

- ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieskiej Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, (jednolity tekst Dz. U. Nr 209, poz. 1245),
- ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (jednolity tekst Dz. U. z 2013 r. poz. 182, z późn. zm.),
- ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (jednolity tekst Dz. U. z 2012 r. poz. 1356 z późn. zm.).

IV. Zasoby Gminy Nowa Karczma w zakresie realizacji Programu:

1. Zasoby ludzkie – specjaliści z różnych dziedzin
2. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje i organizacje pełniące funkcję wspierającą:
 - Ośrodek Pomocy Społecznej,
 - Posterunek Policji,
 - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
 - Zakład Opieki Zdrowotnej,
 - placówki oświatowo – wychowawcze,
 - organizacje pozarządowe.

V. Czynniki gwarantujące właściwą realizację Programu:

- poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym,
- dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych,
- dobra współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią (szczególnie w powiecie)
- silne więzi rodzinne,
- chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.

VI. Zagrożenia w realizacji zadań:

- stereotypy panujące w środowisku na temat przemocy w rodzinie,
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- brak współpracy rodziny w zakresie przezwyciężenia kryzysów,
- problem uzależnienia od alkoholu w rodzinach,
- ubóstwo,
- brak infrastruktury socjalnej w gminie i w powiecie,
- brak lub zbyt mała współpraca interdyscyplinarna,
- brak motywacji ekonomicznej dla członków zespołu interdyscyplinarnego.
- brak specjalistów pracujących z osobami doświadczającymi przemocy i jej sprawcami

VII. Realizacja celów Programu

Cel operacyjny 1

Wsparcie rodzin, w których stosowana jest przemoc.

Działania do celu operacyjnego 1

- Udzielanie przez Ośrodek Pomocy Społecznej pomocy finansowej i rzeczowej rodzinom dotkniętym przemocą,
- Prowadzenie pracy socjalnej z rodzinami, w których stosowana jest przemoc,
- Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności poprzez podejmowanie działań edukacyjnych służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie (np. organizowanie szkoleń i warsztatów edukacyjnych).
- Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i prawnej dla rodzin dotkniętych przemocą,
- Prowadzenie edukacji wśród ofiar przemocy w rodzinie w zakresie przysługujących im praw,
- Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia,
- Oddziaływanie na sprawców przemocy w rodzinie poprzez motywowanie ich i kierowanie do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych.

Cel operacyjny 2

Podniesienie świadomości mieszkańców gminy w zakresie przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 2

- Podnoszenie wiedzy społeczności lokalnej na temat przemocy w rodzinie m.in. poprzez organizowanie prelekcji, pogadanek oraz rozpowszechnianie materiałów edukacyjno – informacyjnych, w tym o instytucjach udzielających pomocy w sytuacji doświadczania przemocy w rodzinie,
- Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży profilaktycznych działań przeciw agresji i przemocy, m.in. poprzez organizowanie zajęć w ramach szkolnego programu profilaktyki.
- Organizowanie dla nauczycieli i pedagogów szkoleń i warsztatów dotyczących przemocy w środowisku szkolnym i rodzinnym.
- Współuczestnictwo w programach i kampaniach społecznych poświęconych przemocy w rodzinie i jej skutkom.

Cel operacyjny 3

Zacieśnienie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Działania do celu operacyjnego 3

- Działania Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Nowa Karczma
- Kontynuowanie przez pracowników socjalnych i przedstawicieli policji i kuratorów sądowych wizyt w rodzinach zagrożonych i dotkniętych przemocą,

- Podejmowanie współpracy z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dotkniętych przemocą w rodzinie,
- Zintegrowanie działań w ramach przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminie poprzez wypracowanie procedur aktywnej i stałej współpracy placówek oświatowych, ośrodka pomocy społecznej i służby zdrowia, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, sądu rejonowego i kuratorów sądowych, organizacji pozarządowych,
- Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych realizowanie zadania w zakresie pomocy ofiarom przemocy.

VIII. Przewidywane efekty realizacji programu.

1. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie.
2. Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie.
3. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie.
4. Usprawnianie systemu pomocy rodzinom dotkniętych przemocą,
5. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawach przeciwdziałania przemocy.
6. Zbudowania systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętych przemocą.
7. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.
8. Zwiększenie świadomości dzieci i młodzieży w sprawach dotyczących zjawiska przemocy
9. Zmniejszenie skali występujących w rodzinach dysfunkcji, wynikających z przemocy.

IX. Monitorowanie i Ewaluacja Programu

Monitoring zapisów Programu polegający na systematycznym zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych bądź zrealizowanych już działań, będzie prowadzony przez Ośrodek Pomocy Społecznej. Gromadzone dane pozwolą zidentyfikować i rozwiązać problemy, które pojawią się w trakcie wdrażania dokumentu oraz stwierdzić czy wyznaczone działania zmierzają w słusznym kierunku i przynoszą zakładane zmiany. Sprawozdanie dotyczące realizacji niniejszego Programu będzie przedstawione w sprawozdaniu z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Karczmie za rok poprzedni.

X. Finansowanie Programu

Program będzie finansowany ze środków budżetu Gminy Nowa Karczma jak również środków pozyskiwanych z innych źródeł.